

Elementy środowiska abiotycznego Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego

mgr inż. Piotr Dmytrowski

Metodyka pracy

- zebranie i przegląd materiałów źródłowych
- inwentaryzacja terenowa
- opis elementów środowiska abiotycznego
 - geomorfologia
 - budowa geologiczna
 - złoża surowców mineralnych
 - gleby
 - hydrologia i hydrogeologia
 - klimat
 - inwentaryzacja obiektów środowiska abiotycznego
- waloryzacja obiektów środowiska abiotycznego
- propozycja ochrony prawnej obiektów środowiska abiotycznego
- zagrożenia dla elementów środowiska abiotycznego
- działania ochronne

Inwentaryzacja

- źródła - 9 obiektów
- formy skałkowe - 6 obiektów
- odsłonięcia skalne - 5 obiektów
- staw - 1 obiekt
- jaskinia - 1 obiekt

łącznie 22 obiekty

Powiat	Gmina	Ilość wszystkich obiektów	Ilość obiektów prawnie chronionych
olkuski	Trzyciąż	12	4
miechowski	Gołcza	2	-
krakowski	Skała	2	1
	Iwanowice	6	1
RAZEM		22	6

Waloryzacja

- walor niski - brak
- walor przeciętny - 15 obiektów
- walor wysoki - 5 obiektów
 - Łomy w Maszkowie
 - Kamieniołom w Laskach Dworskich
 - Źródło Strusi
 - Wąwóz Ostryszni
 - Skałki w Glanowie
- walor wybitny - 2 obiekt
 - Źródło Jordan
 - Źródło Hydrografów

Obiekty

Źródło Jordan

Obiekty

Źródło Hydrografów

Obiekty proponowane do ochrony

Kamieniołom i jaskinia w Laskach Dworskich

- proponowana forma ochrony -
stanowisko dokumentacyjne

Wąwóz Ostryszni

- proponowana forma ochrony
- **pomnik przyrody nieożywionej**
(obszarowy)

Obiekty proponowane do ochrony

Źródło w Iwanowicach

- proponowana forma ochrony
-**pomnik przyrody nieożywionej**

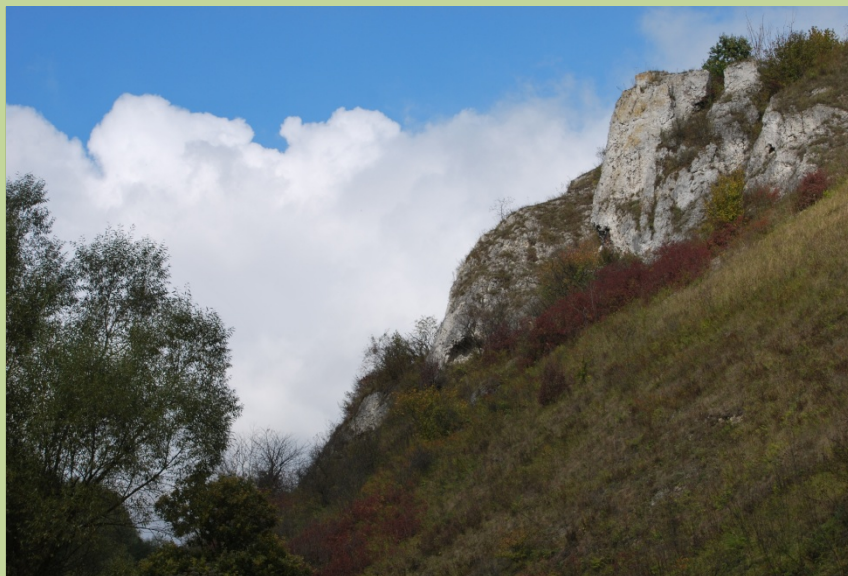
Źródło w Jangrocie

- proponowana forma ochrony
-**pomnik przyrody nieożywionej**

Cele ochrony zasobów środowiska abiotycznego

- zachowanie naturalnej geomorfologii terenu
- zachowanie form skałkowych i odsłonień skalnych
- zachowanie w formie naturalnej źródeł wód
- zachowanie naturalnego charakteru cieków wodnych
- poprawa stanu jakości oraz czystości wód powierzchniowych i podziemnych

Zagrożenia

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Sposób ochrony
1.	Presja urbanistyczna	Ingerencja w naturalną rzeźbę terenu, obudowa cieków wodnych, ingerencja w stosunki wodne obszaru.	Cały Park, szczególnie w miejscowości Michałowice i na odcinku Michałowice - Raciborowice.	Racjonalne gospodarowanie przestrzenią, odpowiednie zapisy w dokumentach planistycznych, zakaz obudowy cieków wodnych.
2.	Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych	Przedostawanie się do wód zanieczyszczeń pochodzących ze ścieków socjalno-bytowych, ciągów komunikacyjnych oraz z terenów rolniczych.	Cały Park, szczególnie tereny zabudowane w dolinie Dłubni, tereny wzdłuż ciągów komunikacyjnych (dróg) oraz tereny rolnicze.	Zapobieganie przedostawaniu się zanieczyszczeń, rozbudowa sieci kanalizacyjnej, edukacja w zakresie rolnictwa ekologicznego.
3.	Degradacja gleb	Spływ zanieczyszczeń z ciągów komunikacyjnych, odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków socjalno-bytowych oraz niewłaściwe nawożenie terenów rolniczych.	Cały Park, szczególnie wzdłuż najbardziej uczęszczanych ciągów komunikacyjnych (głównie droga krajowa nr 7 i drogi wojewódzkie nr 773 i 794) oraz na terenach rolniczych.	Zapobieganie przedostawaniu się zanieczyszczeń, rozbudowa sieci kanalizacyjnej, edukacja w zakresie rolnictwa ekologicznego.
4.	Degradacja form skalowych	Nadmierne zarastanie	Skałki na obszarze Parku (skałki w Trzyciążu, Imbramowicach, Głanowie, wąwozie Ostryszni, kamieniołomy w Laskach Dworskich, i Diablim Dole, odsłonięcia w Maszkowie	Kontrola stopnia zarośnięcia, okresowa wycinka drzew i krzewów
		Nadmierne zapełnienie odsłonięć skalnych	Kamieniołomy w Laskach Dworskich i Diablim Dole, odsłonięcia w Maszkowie	
		Wspinaczka skalna	Skałki w wąwozie Ostryszni	Edukacja grup wspinaczkowych
		Presja urbanistyczna	Skałki w Głanowie	Edukacja społeczeństwa

Zagrożenia

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Sposób ochrony
4.	Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego	Zanieczyszczenia związane z użytkowaniem pieców/kotłów węglowych oraz wzmożonym ruchem samochodowym.	Cały Park, szczególnie w większych skupiskach zabudowy (miejscowościach) oraz wzdłuż ciągów komunikacyjnych.	Promocja ekologicznych metod gospodarowania (np. panele słoneczne).
		Napływ zanieczyszczeń spoza Parku.	Napływ zanieczyszczeń z rejonu aglomeracji śląskiej i krakowskiej.	Współpraca lokalna i międzyregionalna w zakresie ograniczania zanieczyszczania powietrza.
5.	Zaśmiecenie	Zaśmiecanie związane z ruchem turystycznym	Liniowe – wzdłuż dróg; Punktowe – przy obiektach turystycznych, parkingach, miejscach odpoczynku.	Edukacja społeczeństwa, sprzątanie miejsc turystycznych.
6.	Degradacja źródliskowych	Ingerencja w wygląd misy źródliskowej (przekształcenie).	Źródło Strusi w Imbramowicach.	Edukacja społeczeństwa, przestrzeganie przepisów prawnych.
		Zaśmiecenie (spowodowane również powodziami).	- źródła często odwiedzane przez turystów (Jordan w Ściborzycach), - źródła stanowiące miejsce wysypywania śmieci (Elżbiety w Zamłynie), - źródła położone w najbliższym sąsiedztwie rzeki Dłubni (Strusi i Hydrografów w Imbramowicach; źródło w Iwanowicach).	Edukacja społeczeństwa, sprzątanie śmieci z terenu obiektów.
		Nadmierne zarastanie.	Wszystkie źródła na terenie Parku.	Kontrola stopnia zarośnięcia, okresowa wycinka krzewów i drzew, usuwanie małoценnej roślinności z mis źródliskowych.

Działania ochronne

Lp.	Priorytet	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1.	Ochrona przed ingerencją w wygląd mis źródłiskowych.	Źródło Strusi w Imbramowicach.	Realizacja zasad ochrony pomnika przyrody, edukacja	Samorząd lokalny, Służby ZPKWM
2.	Ochrona przed zaśmiecaniem mis źródłiskowych.	- źródła często odwiedzane przez turystów (Jordan w Ściborzycach), - źródła stanowiące miejsce wysypywania śmieci (Elżbiety w Zamłynie), - źródła położone w najbliższym sąsiedztwie rzeki Dłubni (Strusi i Hydrografów w Imbramowicach; źródło w Iwanowicach) .	Kontrola stanu zachowania, montaż tablic informacyjnych, okresowe oczyszczanie mis źródłiskowych ze śmieci. Badanie jakościowe i ilościowe wód w źródłach.	Służby ZPKWM, Samorządy lokalne, MZMiUW
3.	Ochrona przed nadmiernym zarastaniem.	Wszystkie źródła na terenie Parku.	Kontrola stopnia zarośnięcia, okresowa wycinka traw i krzewów, wybieranie roślinności z mis źródłiskowych.	Służby ZPKWM, Samorządy lokalne
4.	Ochrona przed splywem zanieczyszczeń do mis źródłiskowych	Rejon źródła w Jangrocie oraz źródła Hydrografów.	Edukacja rolników, kontrola sposobu nawożenia terenów rolniczych. Badanie jakościowe i ilościowe wód w źródłach.	Służby ZPKWM, MZMiUW, Właściciele terenów, ARiMR

Działania ochronne

Lp.	Priorytet	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
5.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej.	Zurbanizowane tereny Parku.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej, budowa szamb i kontrola ich szczelności, kontrola wywozu asenizacyjnego.	Samorządy lokalne
6.	Ochrona przed nadmiernym zarastaniem cennych form skałkowych	Skąłki na obszarze Parku (skąłki w Trzyciążu, Imbramowicach, Głanowie, wąwozie Ostryszni, kamieniołomy w Laskach Dworskich, i Diablim Dole, odsłonięcia w Maszkowie	Kontrola stopnia zarośnięcia, okresowa wycinka drzew i krzewów	Samorządy lokalne, ZPKWM, Nadleśnictwa
7.	Ochrona przed nadmierną wspinaczką skalną.	Skąłki w wąwozie Ostryszni	Kontrola stopnia zachowania, kontrola tworzenia nowych tras wspinaczkowych, edukacja grup wspinaczkowych, montaż tablic edukacyjno-informacyjnych.	Samorządy lokalne, ZPKWM, Nadleśnictwa, Organizacje wspinaczkowe
8.	Ochrona przed nadmiernym zapełnieniem cennych odsłoneń skalnych.	Kamieniołomy w Laskach Dworskich i Diablim Dole, odsłonięcia w Maszkowie	Kontrola stopnia zarośnięcia, okresowa wycinka drzew i krzewów, odsłanianie obiektów, montaż tablic edukacyjno-informacyjnych	Samorządy lokalne, ZPKWM, Państwowy Instytut Geologiczny
9.	Ochrona form skałkowych przed zaśmieceniem i presją urbanistyczną	Skąłki w Głanowie, kamieniołomy w Laskach Dworskich i Diablim Dole, odsłonięcia w Maszkowie	Edukacja społeczeństwa	Samorządy lokalne

Działania ochronne

Lp.	Priorytet	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
10.	Przeciwdziałanie zanieczyszczaniu wód i gleb przez substancje pochodzące z ciągów komunikacyjnych.	Tereny wzdłuż ciągów komunikacyjnych (drogi) na terenie Parku .	Sprzątanie śmieci z terenów wzdłuż dróg i miejsc parkingowych, odpowiednie odwodnienie głównych dróg.	Zarządcy dróg
11.	Przeciwdziałanie spływowi i infiltracji substancji szkodliwych (niewłaściwe nawozy) z terenów rolniczych.	Tereny Parku użytkowane rolniczo.	Stosowanie zasad wynikających z dobrej praktyki rolniczej, edukacja w zakresie rolnictwa ekologicznego i promocja pakietów rolnośrodowiskowych; na stokach orka poprzeczna do spadków.	Właściciele terenów, ARiMR
12.	Przeciwdziałanie zanieczyszczeniom komunikacyjnym.	Ciągi komunikacyjne i okoliczne tereny.	Edukacja społeczeństwa	Zarządcy Dróg
13.	Przeciwdziałanie niskiej emisji	Tereny zurbanizowane.	Promocja ekologicznych metod gospodarowania (np. panele słoneczne).	Samorządy lokalne

Dziękuję za uwagę